

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10CoPr/5/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112243125
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1112243125.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Fond na podporu vzdelávania, IČO: 47 245 531, Panenská ul. č. 29, Bratislava, zastúpený: AENEA Legal, IČO: 35 951 125, Jozefská ul. č. 3, Bratislava, proti odporkyňi: U. Ľ. Š., M. XX. XX. XXXX, Q. Q. E.. Č. XX, Q., zastúpená advokátom: JUDr. Ing. Vojtech Čipák, PhD., Vazovova ul. č. 9/b, Bratislava, o zaplatenie istiny 6. 827, 15 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 23. marca 2015, č. k. 47Cpr/23/2013 - 697, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal uložiť odporkyňi povinnosť zaplatiť mu istinu 6. 827, 15 eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 226 ods. 1, 2, 3, § 222 ods. 1, 2, 3, § 17 ods. 1, 2, 3, § 18 Zákonníka práce, § 39, § 107, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že na strane odporkyne k bezdôvodnému obohateniu na úkor navrhovateľa dôjsť nemohlo, nakoľko mal vykonaným dokazovaním preukázané, že pre navrhovateľa vykonala pracovné úlohy v súlade s dohodnutými dohodami o vykonaní prác, keď išlo o úlohy, ktoré boli vykonané mimo rozhodovacích a schvaľovacích kompetencií Rady fondu a aj mimo čestného výkonu člena Rady fondu, ktorú odporkyňa vykonávala. Uviedol, že odporkyňa za dohodnutú odmenu riadne vykonávala navrhovateľom zadanú prácu nad rámec výkonu funkcie a preto nie je možné od nej spravodlivo požadovať vrátenie odmeny, ktorá jej bola vyplatená na základe neplatných dohôd o vykonaní prác, ktorých neplatnosť nespôsobila, keď na ich neplatnosti sa podieľal predovšetkým navrhovateľ a preto pokiaľ odporkyňa tieto úlohy vykonala, išlo o úlohy nad rámec čestnej funkcie člena Rady fondu, čím jej vzniklo právo požadovať za vykonanú prácu odmenu. Poukázal na skutočnosť, že odporkyňa zastávala funkciu členky Rady fondu v období od 09.03.2010 do 02.01.2012, pričom s navrhovateľom uzatvorila v zmysle Zákonníka práce dňa 11.03.2010 dohodu o vykonaní práce, predmetom ktorej bolo rozpracovanie uznesenia Vlády SR 734 zo dňa 14.10.2009 na podmienky Fondu na zasadnutie konané dňa 16.03.2010 za odmenu vo výške 165,43 eur, dňa 19.04.2010 dohodu o vykonaní práce, predmetom ktorej bola príprava návrhu na úpravu sadzobníka poplatkov náhrad od 01.07.2010 a podklady poskytovania pôžičiek pre školský rok 2010/2011 na zasadnutie konané dňa 22.04.2010 za odmenu vo výške 165,43 eur, na úpravu sadzobníka poplatkov náhrad od 01.07.2010 a podklady poskytovania pôžičiek pre školský rok 2010/2011 na zasadnutie konané dňa 22.04.2010 za odmenu vo výške 165,43 eur, dňa 14.06.2010 dohodu o vykonaní práce, predmetom ktorej bola príprava návrhu na dopracovanie štatútu fondu v súlade s uzneseniami Rady fondu a Dozornej rady a zmenami súvisiacimi so zmenou sadzobníka poplatkov, a to v období od 15.06.2010 do 29.06.2010 za odmenu 3. 000 eur, dňa 20.10.2010 dohodu o vykonaní práce, predmetom ktorej bola príprava analýzy posúdenia žiadostí o pôžičku v akademickom roku 2010/2011 so zameraním na príslušné školy a študentov študujúcich na zahraničnej vysokej škole s aspektom zvýšenia pôžičky do dvojnásobku zákonnej výšky vzhľadom na výšku školného za odmenu

vo výške 165,43 eur, dňa 15.12.2010 dohodu, predmetom ktorej bola príprava návrhu na poskytovanie pôžičky v súvislosti s pripravovaným spoplatňovaním vysokoškolského vzdelávania v ČR a zvýšenie školného v Anglicku za odmenu vo výške 165,43 eur, dňa 17.12.2010 dohodu o vykonaní práce, predmetom ktorej bola príprava zhodnotenia kritérií priznávania pôžičiek uvedených v zákone o novele súvisiacich zákonov v období od 20.12.2010 do 31.12.2010 za odmenu vo výške 3. 000 eur a dňa 29.04.2011 za odmenu v sume 165,43 eur, vyplatenú dňa 29.04.2011, na základe dohody o vykonaní práce s tým, že pri posúdení právnej kvalifikácie a vzájomného vzťahu Občianskeho zákonníka a Zákonníka práce dospel k záveru, že predmetné dohody boli uzatvorené písomnou formou, a to v deň pred dňom začatia výkonu práce, pričom dohody o vykonaní prác predstavujú osobitný druh zmlúv, ktorých uzavretím nevzniká pracovný pomer, ale zakladajú sa pracovnoprávne vzťahy a na predmetné dohody nemožno použiť ustanovenia Zákonníka práce a ustanovenia o pracovnom pomere, okrem všeobecných ustanovení Zákonníka práce a subsidiárnej pôsobnosti všeobecnej časti Občianskeho zákonníka. Uviedol, že pracovnoprávny vzťah založený dohodou o vykonaní prác je podstatne voľnejší ako pracovný pomer a vytvára pomerne široký priestor na uplatnenie zmluvnej voľnosti účastníkov konania s tým, že pre tento pracovnoprávny vzťah je charakteristické, že pracovný záväzok zamestnanca má formu pracovnej úlohy, je vymedzený individuálne, nie druhovo a zamestnávateľ neriadí priebeh výkonu prác tak, ako je to v pracovnom pomere. Súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na skutočnosť, že s právnou účinnosťou od 01.01.2009 je vzťah Zákonníka práce k Občianskemu zákonníku vyjadrený v § 1 ods. 4 Zákonníka práce tak, že ak Zákonník práce v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na tieto právne vzťahy všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 1 až 151 Občianskeho zákonníka s tým, že ak chýba potrebná špeciálna úprava Zákonníka práce, musí sa nevyhnutne použiť právná úprava Občianskeho zákonníka, aj keď nie je ustanovená vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka, ale je napr. v záväzkovej časti a vychádzal z toho, že Zákonník práce má zásadne kogentnú povahu, čo okrem iného znamená, že účastníci pracovnoprávných vzťahov môžu uzatvoriť len zmluvy, ktoré sú typovo upravené pracovnoprávnymi predpismi a ich zmluvná voľnosť sa uplatní len v prípade, ak to pracovnoprávne predpisy umožňujú. Uviedol, že kogentná povaha Zákonníka práce vyplýva aj z § 18, podľa ktorého je zmluva - dohoda uzatvorená podľa príslušných ustanovení pracovnoprávných predpisov len čo sa účastníci dohodli na jej obsahu s tým, že mal vykonaným dokazovaním preukázané, že navrhovateľ s odporkyňou uzatvoril dohody o vykonaní práce v zmysle § 226 ods. 1 a 2 Zákonníka práce, nakoľko sa účastníci konania dohodli na všetkých obsahových náležitostiach dohody o vykonaní práce, v dohode vymedzili pracovnú úlohu, odmenu za vykonanie práce, dobu, v ktorej sa mala pracovná úloha vykonať a predpokladaný rozsah prác. Poukázal na skutočnosť, že dohody o vykonaní prác zakladajú pracovnoprávny vzťah medzi účastníkmi konania a uviedol, že pojem zamestnanec v zmysle § 11 ods. 1 Zákonníka práce sa používa v širšom zmysle slova s tým, že do širšieho vymedzenia pojmu zamestnanec by bolo možné zahrnúť nielen fyzické osoby ako účastníka pracovného pomeru, ale aj fyzické osoby pracujúce v štátnozamestnaneckom vzťahu, ako aj fyzické osoby, ktoré pracujú na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, pričom založením pracovnoprávneho vzťahu, odporkyňa nadobudla postavenie zamestnanca a navrhovateľ postavenie zamestnávateľa, čo znamená, že odporkyňa v čase, keď plnila pracovné úlohy v zmysle predmetných dohôd bola zamestnankyňou navrhovateľa a nakoľko ustanovenie § 5 ods. 4 zákona o Študentskom pôžičkovom fonde zakazuje, aby zamestnanci fondu boli členmi Rady fondu alebo Dozornej rady fondu, dospel k záveru, že členovia Rady fondu a dozornej rady nemohli platne uzatvárať akékoľvek zmluvy alebo dohody podľa Zákonníka práce, keď uzatvorením akejkoľvek zmluvy, či dohody podľa Zákonníka práce, by vznikol medzi členmi Rady fondu a navrhovateľom pracovnoprávny vzťah, ktorý zákon o Študentskom pôžičkovom fonde vylučuje. Na základe tohto konštatovania súd prvého stupňa ustálil, že predmetné dohody o vykonaní prác sú neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a poukázal na to, že v súvislosti s neplatnosťou je potrebné aplikovať ustanovenie § 17 ods. 3 Zákonníka práce s tým, že odporkyňa si neplatnosť dohôd o vykonaní prác nespôsobilá vylúčne sama a preto v dôsledku neplatnosti právneho úkonu zamestnancovi nemôže vzniknúť ujma, v opačnom prípade je zamestnávať (zrejme zamestnávateľ, pozn. odvolacieho súdu) povinný mu nahradiť škodu, ktorá mu vznikla. Uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že predmetné dohody o vykonaní prác sa uzatvárali na základe požiadavky navrhovateľa - riaditeľa navrhovateľa, na zabezpečenie plnenia úloh navrhovateľa a preto je vylúčené, že by dohody boli uzavreté bez záujmu zamestnávateľa, teda navrhovateľa a ich neplatnosť nespôsobilá samotná odporkyňa, ale bol to práve navrhovateľ, ktorý svojou aktivitou prispel k uzatváraniu týchto dohôd, čo odôvodňoval tým, že v tom čase bol v domnení, že je to v súlade so zákonom, bolo to konzultované s audítorom a predkladané výročné správy túto skutočnosť nepripomenovali. Poukázal na skutočnosť, že ak neplatnosť spôsobil čo i len čiastočne navrhovateľ v zmysle § 17 ods. 3 Zákonníka práce, nemôže byť na ujmu odporkyne ako zamestnancovi

a ak jej vznikne v dôsledku neplatnosti predmetných zmlúv škoda, je povinný ju navrhovateľ odporkyni uhradiť. K tvrdeniu navrhovateľa, že výstupy zo strany odporkyne na základe uzavretých dohôd o vykonaní prác neboli kvalitatívne na úrovni, resp. že sa nenašli vôbec uviedol, že dané tvrdenie dokázané nebolo, naopak svedok S.M. ako riaditeľ, na pojednávaní aj pri opätovnom výsluchu konštatoval, že výstupy zo strany odporkyne boli dodané, on ich preštudoval a na základe týchto výstupov ich predkladal na rokovanie Rady fondu, a zároveň sa nestotožnil s námietkou navrhovateľa, či výška odmeny bola adekvátne alebo nie, pretože dohody o vykonaní prác sa uzatvárali na základe vzájomnej dohody, ktorej súčasťou bola aj cena a ak práca vykonaná bola, bola prijatá, následne nemožno namietat výšku ceny. K námietke premlčania vznesenej odporkyňou uviedol, že k premlčaniu pohľadávky nedošlo tak, ako to má na mysli § 107 Občianskeho zákonníka, keď subjektívna lehota na premlčanie nároku začala plynúť tak, ako to uviedol navrhovateľ, najskôr 05.10.2011, kedy právny zástupca navrhovateľa vypracoval pre Študentský pôžičkový fond memorandum k problematike uzatvárania dohôd o vykonávaní prác členmi Rady fondu a Dozornej rady fondu. Uviedol, že na právne vzťahy účastníkov konania aplikoval bezdôvodné obohatenie (§ 451 Občianskeho zákonníka), nakoľko podľa § 1 ods. 4 Zákonníka práce platí, že ak Zákonník práce v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na tieto právne vzťahy všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 1 až 151 Občianskeho zákonníka) s tým, že podľa § 223 ods. 2 Zákonníka práce na pracovnoprávny vzťah založený dohodami o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru sa vzťahujú ustanovenia prvej časti § 81 ods. 1 a 2, § 90 ods. 10, § 91, § 95, § 98, § 119 ods. 1 a šiestej časti Zákonníka práce a nakoľko ide o nároky vzniknuté z neplatného právneho úkonu podľa Zákonníka práce, neaplikoval na bezdôvodné obohatenie úpravu obsiahnutú v § 222 Zákonníka práce. Súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na to, že bezdôvodné obohatenie podľa Občianskeho zákonníka je majetkový prospech získaný plnením z neplatného právneho úkonu s tým, že ak to nie je možné najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada a odporkyňa by mala vrátiť navrhovateľovi odmenu a navrhovateľ by mal vyplatiť odporkyni peňažnú náhradu za výkony, ktoré na základe dohôd vykonala, nakoľko však neplatnosť predmetných dohôd o vykonaní prác nemôže byť na ujmu odporkyne ako zamestnancovi, keďže ich neplatnosť nespôsobila sama a v prípade, ak by aj odporkyňu zaviazal vydať bezdôvodné obohatenie navrhovateľovi, vznikla by na jeho strane ujma vo výške majetkovej škody. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a vecne úspechom odporkyne v konaní, ktorej priznal náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia, spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku za odpor proti platobnému rozkazu v sume 409,50 eur a v trovách právneho zastúpenia v sume 3.978,91 eur za úkony právnej služby, príprava a prevzatia zastupovania vrátane prvej porady s klientom dňa 08.07.2013, odpor proti platobnému rozkazu zo dňa 10.07.2013, účasť na pojednávaní dňa 09.09.2013, 14.10.2013, rokovanie s klientom dňa 22.10.2013, písomné podanie vo veci samej zo dňa 23.10.2013, účasť na pojednávaní 11.11.2013, 03.03.2014, 27.10.2014, rokovanie s klientom dňa 27.11.2014, písomné podanie vo veci samej zo dňa 28.11.2014, účasť na pojednávaní dňa 01.12.2014, 02.03.2015 a 23.03.2015 á 294,18 eur, podľa § 13a písm. a), režijný paušál do roku 2013 á 7,81 eur, od roku 2014 á 8,04 eur a od roku 2015 á 8,39 eur a 20 % - nú DPH.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f) sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm. b) O. s. p. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, z dôvodu, že podľa § 205 ods. 2 písm. c) O. s. p. súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ako i z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) O. s. p.) a napokon z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O. s. p.) a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a jeho návrh vyhovieť alebo zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Nestotožnil sa s právnym názorom prvostupňového súdu, že právny vzťah medzi účastníkmi konania je možné posudzovať v režime Zákonníka práce s tým, že ak by aj právny vzťah bolo možné posudzovať v režime Zákonníka práce, bola naplnená hypotéza ust. § 17 ods. 3, s tvrdením, že činnosti, ktoré boli obsahom sporných dohôd o vykonaní práce boli činnosťami nad rámec funkcie člena Rady Fondu, že v rámci konania bolo preukázané, že odporkyňa činnosti na podklade sporných dohôd o vykonaní práce riadne vykonala, že údajná ujma spôsobená odporkyni by zodpovedala v plnej miere hodnote „odmien“, t.j. finančných prostriedkov vyplatených navrhovateľom odporkyni na základe neplatných dohôd o vykonaní práce

a poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 MCdo 5/2013 a nález Ústavného súdu III. ÚS 551/2012 zo dňa 30. 01. 2013. Nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že dohody o vykonaní práce spĺňali základné náležitosti, nakoľko už prvotná podmienka, a to spôsobilosť člena Rady Fondu byť účastníkom pracovnoprávneho vzťahu s Fondom je odporujúca Zákonom o ŠPF, pričom sama odporkyňa poukázala na skutočnosť, že pre navrhovateľa nevykonávala „závislú prácu“, a teda nenapĺňala ďalší podstatný znak prioritný pre vznik pracovnoprávneho vzťahu z čoho vyplýva, že ak odporkyňa pre navrhovateľa závislú prácu nevykonávala, uvedené zakladá ďalší dôvod neplatnosti sporných dohôd o vykonaní práce pre obchádzanie zákona a najmä ďalší dôvod, pre ktorý v žiadnom prípade nemožno na domnelý právny vzťah aplikovať právny režim Zákonníka práce, s čím sa však súd prvého stupňa nevysporiadal. Uviedol, že odporkyňa sa v žiadnom prípade nemôže dovolávať ochrany, ktorú osobám, ktoré sú v reálnej pozícii zamestnanca poskytuje Zákonník práce, keď uzatvorené dohody o vykonaní práce sú v priamom rozpore so zákonom o ŠPF, a preto sú s poukazom na Občiansky zákonník neplatné s tým, že súd prvého stupňa odporkyňu priznal ochranu podľa právneho predpisu, ktorá jej poskytnutá byť nemôže. Uviedol, že nakoľko je režim Zákonníka práce vylúčený, je vylúčené aj použitie ustanovenia § 17 ods. 3 Zákonníka práce, ktoré prvostupňový súd aj mylne vyložil, keď odporkyňa dobrovoľným vstupom do zmluvného vzťahu neplatnosť dohôd o vykonaní práce sama spôsobila, a preto aj s ohľadom na túto skutočnosť nebola naplnená hypotéza právnej normy obsiahnutá v § 17 ods. 3 Zákonníka práce s tým, že vzhľadom na neplatný právny úkon zamestnancom Fondu nikdy nebola a ani byť nemohla. Poukázal na skutočnosť, že hypotéza obsiahnutá v tejto právnej norme ďalej predpokladá vznik ujmy, resp. škody na ťarchu zamestnanca, avšak ani k naplneniu tohto predpokladu nedošlo, odporkyňu škoda ani ujma vzniknúť nemohla s tým, že ak pristúpila k vykonaniu činností, ktoré boli obsahom dohôd o vykonaní práce, pristúpila len k vykonaniu svojej funkcie člena rady Fondu, ktorej výkon bol v zmysle Zákona o ŠPF výkonom čestným, bez nároku na akúkoľvek formu odmeny. Vytkol súdu prvého stupňa, že v konaní nevykonaním žiadne dokazovanie ohľadom existencie ujmy, resp. škody, ktorej vznik predpokladá ust. § 17 ods. 3, nevysporiadal sa s otázkou protiprávnosti, vzniku ujmy ani škody, príčinnej súvislosti, keď samotný súd prvého stupňa mal za to, že ujma odporkyňu doposiaľ nevznikla. Namietol, že súd prvého stupňa uvedené skonštatoval napriek tomu, že poukazoval na nevykonanie prác, ktoré boli predmetom sporných dohôd o vykonaní práce, nepreukázateľnosť a nepodložiteľnosť výstupov odporkyne ako zamestnanca a zároveň opakujúci sa predmet týchto sporných dohôd u rôznych členov Rady Fondu, pričom súd prvého stupňa pri určovaní výšky škody, ktorá mala byť odporkyňu vyplatená za činnosti, ktoré boli predmetom sporných dohôd vychádzal z výšky odplaty uvedenej v dohodách, ktoré sám označil za neplatné. Uviedol, že súd prvého stupňa sa s uvedeným v rozsudku dostatočným spôsobom nevysporiadal, keď si iba osvojil tvrdenia svedka a odporkyne, ktorí v rámci dohôd o vykonaní práce vystupovali ako zamestnanec alebo zamestnávateľ, a preto hodnovernosť ich výpovedí v tejto časti je primeraná ich statusom s tým, že poukázal aj na existujúci konflikt záujmov, ktorý vo Fonde existoval (riaditeľ - zamestnávateľ, člen Rady Fondu, resp. dozornej rady - zamestnanec), keď osoby, ktorým boli finančné prostriedky ako „zamestnancom“ Fondu vyplatené, si vyplatenie finančných prostriedkov sami sebe odsúhlasili alebo skontrolovali, a to z pozície člena Rady Fondu, resp. dozornej rady, ktorú vo Fonde vykonávali. Uviedol, že i keby bol režim Zákonníka práce na úpravu vzájomného vzťahu medzi ním a navrhovateľkou založený, neboli by naplnené všetky podmienky uvedené v § 17 ods. 3 Zákonníka práce, ktorý ako podmienku nemožnosti zamestnávateľa domáhať sa nárokov z neplatného právneho úkonu stanovuje absenciu prípadu, aby zamestnanec neplatnosť právneho úkonu spôsobil sám, nakoľko iba vtedy, ak zamestnanec nespôsobil neplatnosť právneho úkonu sám, mu táto neplatnosť právneho úkonu nemôže byť na ujmu. Navrhovateľ v dôvodoch svojho odvolania ďalej uviedol, že všetky činnosti špecifikované v sporných dohodách o vykonaní práce mali a boli preberané na zasadnutiach Rady Fondu a je irelevantné, či odporkyňa uvedené činnosti vykonala ústne (na zasadnutí rady) alebo písomne (predložením formálneho dokumentu), keďže povinnosť vykonať činnosti, ktoré boli obsahom sporných dohôd vyplývali priamo zo Zákona o ŠPF, resp. štatútu Fondu a je preto zrejmé, že obsah činnosti, ktorý bol predmetom uvedených dohôd o vykonaní práce jednoznačne spadal do rámca výkonu funkcie člena Rady Fondu, čo potvrdil aj svedok L. T. B.. Poukázal na skutočnosť, že člen Rady Fondu mal spravovať Fond, riadiť jeho činnosť, tzn. mal za úlohu zabezpečiť a zachovávať fungujúci stav Fondu s tým, že za týmto účelom zákonodarca demonštratívny spôsobom vymedzil kompetencie rady Fondu, ktoré boli bližšie rozvinuté v štatúte Fondu, a ktoré mali byť prispôbené konkrétnym potrebám Fondu, ktoré postupne vznikali počas jeho fungovania a v zmysle § 1 ods. 3 Zákona o ŠPF a štatútu Fondu členovia Rady Fondu mohli predkladať Fondu rôzne návrhy a podnety, ktoré mali zabezpečiť fungujúci stav vo Fonde, resp. ho zlepšovať. Uviedol, že odporkyňa pôsobila v orgáne, do ktorého bola menovaná štátnym orgánom a ako sama tvrdila, bola to pre ňu česť a zadostučinenie za jej dovtedajšiu prácu v školstve s tým, že zo

samotného výrazu „funkcia“ vyplýva, že mala zabezpečovať funkčnosť Fondu, a to nielen „zdvíhaním ruky“, ale z titulu svojej funkcie sa musela zaujímať o dianie vo Fonde, určitým spôsobom ho ovplyvňovať a pričíňovať sa o jeho rozvoj, t. j. bola si vedomá, že výkon tejto funkcie je čestný, bez nároku na akúkoľvek formu odmeny, odplaty, resp. iného plnenia, či už finančného alebo vecného charakteru. Poukázal na skutočnosť, že na zasadnutiach Rady Fondu a dozornej rady boli členom Rady Fondu a dozornej rady uložené úlohy, resp. povinnosti, ktoré následne boli dojednané aj ako pracovné úlohy v zmysle sporných dohôd o vykonaní práce s tým, že činnosti, ktoré boli obsahom dohôd o vykonaní práce spadali do rámca funkcie člena Rady Fondu a dozornej rady s tým, že uvedené jednoznačne potvrdzujú aj uznesenia rady Fondu a dozornej rady obsiahnuté v zápisniciach Fondu, ktoré tvoria súčasť súdneho spisu (podanie zo dňa 20.06.2014), z čoho vyplýva, že odporkyni ako členovi Rady Fondu bola na zasadnutí Rady Fondu uložená úloha, ktorú si mala plniť v rámci svojej čestnej (bezodplatnej) funkcie a zároveň, z časového hľadiska neskôr, tá istá úloha bola odporkyni ale už ako „zamestnancovi“ uložená v odplatnej dohode o vykonaní práce. Namietol, že odporkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala vykonanie prác na základe sporných dohôd o vykonaní práce s tým, že v priebehu konania preukázal, že činnosti na základe sporných dohôd o vykonaní práce neboli vykonané a aj keby vykonané boli, išlo o výkon funkcie člena Rady Fondu. Nesúhlasil s tvrdením súdu prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, že v konaní bolo preukázané vykonanie činnosti odporkyňou, ktoré boli predmetom sporných dohôd o vykonaní práce, nakoľko odporkyňa nepredložila súdu žiadny dôkaz preukazujúci túto tvrdenú skutočnosť, pričom súd prvého stupňa sa oprel výlučne o svedeckú výpoveď I.. L. S., bývalého štatutára Fondu, ktorý mal byť jej zamestnávateľom (z titulu dohôd o vykonaní práce), a ktorý zo Zákona o ŠPF zodpovedal rade Fondu, ktorej členom bola aj odporkyňa. Uviedol s poukazom na ust. § 132 O. s. p., že výpoveď I.. L. S. nebola jasná, logická, zrozumiteľná, presvedčivá ani vierohodná, keď svedok na otázku prečo odporkyňa k dvom rôznym dohodám s rôznym predmetom činnosti predložila totožné výstupy odlišujúce sa len formálnym označením odpovedal, že si nepamätá a na otázku prečo bola konkrétna úloha najskôr uložená odporkyni ako členovi Rady Fondu a následne ako „zamestnancovi“ Fondu rovnako odpovedal, že si nepamätá a nevedel odpovedať ani na otázky, ktoré viedli k spochybneniu jeho výpovede. Uviedol, že za hodnoverný dôkaz, ktorý má preukazovať vykonanie prác, nemôže stačiť len strohé konštatovanie svedka, že práce vykonané boli, niekedy ústne, niekedy e - mailom s tým, že aj odporkyňa má rovnako povinnosť uniesť dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach, pričom uvedené dôkazné bremeno v konaní neuniesla. Namietol, že súd prvého stupňa neskúmal vykonanie prác odporkyňou a ani nevykonal dokazovanie ohľadom hodnoty týchto prác, pričom osoby, ktorým boli finančné prostriedky vyplácané boli osoby, ktoré kontrolovali hospodárenie Fondu, alebo boli za hospodárenie Fondu zodpovedné. Vytkol súdu prvého stupňa, že za účelom preukázania hodnoty prípadných výstupov na základe sporných dohôd o vykonaní prác, nevykonal úplné dokazovanie, nezistil úplný skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil, keď nevykonal dokazovanie ani pokiaľ ide o určenie výšky ujmy, resp. škody, ktorá mohla byť odporkyni údajne spôsobená. Poukázal na skutočnosť, že samotný súd prvého stupňa uviedol, že ujma by vznikla, ak by odporkyni bola uložená povinnosť vrátiť finančné prostriedky Fondu, t. j. ku dňu vydania rozhodnutia jej žiadna ujma ani škoda nevznikla a ani uložením danej povinnosti, vrátiť finančné prostriedky Fondu, by žiadna ujma ani škoda odporkyni nevznikla. Namietol, že súd prvého stupňa suploval právneho zástupcu odporkyne, keď automaticky predpokladal, že by si údajnú ujmu, resp. škodu voči nemu uplatnila, napr. aj súdnou cestou a zároveň suploval úlohu súdu, ktorý by bol príslušný rozhodovať o prípadnej ujme, resp. škode a prejudikoval právny názor, že ujma, resp. škoda vznikla, bez akéhokoľvek dokazovania určil aká bola jej výška a uzrozumel sa aj s existenciou príčinnej súvislosti, nakoľko aj keby odporkyňa činnosti na základe sporných dohôd o vykonaní práce vykonala a mohla by za uvedenú činnosť prijať odmenu, vyplatená odmena by nezodpovedala rozsahu výstupov, ktoré na jej základe mali byť Fondu poskytnuté. Vytkol súdu prvého stupňa, že sa žiadnym spôsobom nezaoberal rovnicou, výška odmeny vyplatená na základe dohody o vykonaní práce a hodnota prípadného výstupu na základe dohody o vykonaní práce, resp. výška údajnej ujmy, resp. škody, ktorá by bola spôsobená odporkyni s tým, že vo svojom odôvodnení iba uviedol, že ujma by v danom prípade predstavovala výšku odmeny, na ktorú má odporkyňa za vykonanú pracovnú úlohu nárok na základe dohody o vykonaní práce, ktoré sám označil za odporujúce zákonu a neplatné. Uviedol, že napriek tomu, že v priebehu konania poukazoval na to, že výstupy dohôd o vykonaní práce sú nepreukázateľné, nepodložiteľné, že sa opakujú u viacerých členov Rady Fondu, resp. dozornej rady, namietal poukázanie finančných prostriedkov odporkyni v celom rozsahu, si súd prvého stupňa osvojil najmä tvrdenie odporkyne (zamestnanca) a vtedajšieho štatutára I.. S. (zamestnávateľa) o reálnom vykonaní činností, ktoré boli predmetom sporných dohôd a ohľadom údajnej ujmy, ktorá by bola odporkyni spôsobená sa obmedzil len na konštatovanie, že táto by predstavovala výšku odmeny, ktorá jej mala byť vyplatená s poukazom na dohody o vykonaní práce. Navrhovateľ

v dôvodoch svojho odvolania ďalej uviedol, že napadnutý rozsudok je zmätočný najmä v tej časti, v ktorej súd prvého stupňa na jednej strane tvrdí, že odporkyňa nadobudla status zamestnanca a na ich právny vzťah je potrebné aplikovať Zákonník práce a na strane druhej uviedol, že nemohli platne uzatvárať dohody o vykonaní práce, nakoľko by medzi nimi vznikol pracovnoprávny vzťah, čo je v rozpore so Zákom o ŠPF. Poukázal na skutočnosť, že kontrola hospodárenia vo Fonde prebehla v roku 2011 na podnet Národnej rady Slovenskej republiky z roku 2011, kedy si kompetentní všimli určité nezrovnalosti týkajúce sa Fondu, kontrolné dokumenty týkajúce sa Fondu, napr. aj výročnú správu vyhotovovala rada Fondu a schvaľovala dozorná rada, tzn., tie isté osoby, ktorým boli neoprávnené vyplácané finančné prostriedky ako „zamestnancom“ s tým, že vo Fonde bol jednoznačne v rozhodnom období narušený kontrolný mechanizmus a existoval tam konflikt záujmov určitých osôb (štatutár - zamestnávateľ, člen rady - zamestnanec), keď vo Fonde existovali nasledovné zodpovednostné vzťahy: štatutár zodpovedal Rade Fondu, rada Fondu zodpovedala dozornej rade a dozorná rada kontrolovala celý Fond, pričom členom dozornej rady a Rady Fondu boli vyplácané sporné finančné prostriedky Fondom, prostredníctvom jeho štatutára. Uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne posúdil právnu kvalifikáciu predmetného právneho vzťahu, ak dospel k záveru, že na daný právny vzťah je potrebné aplikovať režim Zákonníka práce ako taký: a zároveň na daný právny vzťah je potrebné aplikovať ust. § 17 ods. 3 Zákonníka práce, ktoré navyše nesprávne vykladal a zároveň činnosti, ktoré boli obsahom sporných dohôd o vykonaní práce nespádajú do zákonného, resp. štatútom vymedzeného rámca týkajúceho sa funkcie člena Rady Fondu.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť z dôvodu jeho vecnej správnosti s tým, že navrhovateľ v odvolaní neuviedol pravdu, nakoľko súd prvého stupňa mu umožnil dôsledne predložiť všetky relevantné právne skutočnosti, dôkazy a písomnosti, ktoré mali vplyv na rozhodovací proces. Uviedla, že svedkovia I. S. a doktorka B. podrobne vysvetlili súdu mechanizmus zabezpečenia a realizácie dohôd o vykonaní práce, ktoré riadne vykonala, odovzdala a výsledky týchto prác sa použili na zabezpečenie úloh Rady fondu, ktorého bola členka a súd prvého stupňa všetky skutočnosti, ktoré navrhovateľ uviedol dôsledne preskúmal, posúdil listinné dôkazy, ako i výpovede svedkov a argumenty navrhovateľa považoval za irelevantné a subjektívne. Nestotožnila sa s tvrdením navrhovateľa, že iba „dvíhala ruku“ ako členka Rady, ale odmenu zobrala za vykonanú prácu nad rámec svojich povinností a mimo pracovný čas s tým, že predložené práce objednané pánom riaditeľom vykonávala nie ako člen Rady fondu, ale ako dlhoročný skúsený odborný pracovník rezortu školstva a v tomto kontexte s ňou pán riaditeľ k jednotlivým témam, ktoré vypracovala aj komunikoval. Uviedla, že riaditeľ fondu potreboval pripraviť podklady k rozpracovaniu pripravovaných legislatívnych zmien vo vysokoškolskom prostredí, k rozpracovaniu určitých vládnych nariadení, analýzy dostupných podkladov, na ktoré nemal vo svojom zamestnaneckom tíme fondu odborníkov. Uviedla, že navrhovateľ nechápe, že štatutárny orgán, I. L.E. S. ako riaditeľ fondu mal poukazovacie a dispozičné právo a mal právo aj na zadanie vypracovania jednotlivých dohôd, čo vierohodne súdu vysvetlil s tým, že navrhovateľ nechápe vtedajšie postavenie fondu ako súkromnoprávnej inštitúcie, ktorá bola v zmysle potvrdení o zaradení fondu z hľadiska jednotnej klasifikácie produkcie Ministerstva financií SR i Štatistického úradu SR, súkromnou organizáciou, vyvíjajúcou podnikateľskú aktivitu s cieľom dosiahnuť zisk. Nesúhlasila s tvrdením, že dohoda o vykonaní práce, pracovnoprávny úkon, nebol dovolený pre rozpor so zákonom, zakladá jeho absolútnu neplatnosť ex tunc (§ 15 Zákonníka práce, § 39 Občianskeho zákonníka), napriek tomu, že absolútna neplatnosť právneho úkonu s účinkami ex tunc spôsobuje, že subjektívne občianske práva a občianske povinnosti vôbec nevznikli, avšak v takom prípade je nutné zaoberať sa so skutočnosťou, že prácu pre navrhovateľa vykonala, on ju prijal a za ňu zaplatil, keďže by sa nesporne bezdôvodne obohatil, ak by hodnota, ktorú svojou prácou, resp. jednotlivými prácami pre navrhovateľa vyprodukovala ako aj čas, ktorý ich vykonávaním strávila, pripadol v prospech navrhovateľa bez povinnosti poskytnúť jej náležité protiplnenie, ktoré bolo vopred dohodnuté formou finančných odmien a ich výška bola navrhovateľom konkrétne stanovená. Nesúhlasila s tvrdením navrhovateľa, že všetky činnosti, ktoré mala pre Fond vykonať a ktoré vykonala na základe dohôd o vykonaní práce, súviseli s výkonom jej funkcie ako člena Rady Fondu, nakoľko ustanovenie § 4 ŠPF vymedzuje pôsobnosť Rady Fondu demonštratívne, keďže z ustanovenia § 4 zákona č. 200/1997 Z. z. o študentskom pôžičkovom fonde nesporne vyplýva, že do zákonom vymedzenej pôsobnosti Rady fondu patria rozhodovacie funkcie súvisiace s čerpaním finančných prostriedkov pridelených fondu ministrom (§ 4 písm. a/ ZŠPF) a schvaľovacie a menovacie funkcie súvisiace so správou fondu (§ 4 písm. b/ až f/ ZŠPF), schvaľovanie štatútu fondu, rozpočtu fondu, ročnej účtovnej uzávierky, výročnej správy o hospodárení a činnosti fondu za predchádzajúci rok a menovanie či odvolávanie riaditeľa fondu a určovanie jeho mzdy. Uviedla, že súd prvého stupňa preto postupoval správne a vec správne právne

posúdil, nakoľko dospel rovnako k záveru, že činnosti, ktoré nesúvisia ani s rozhodovacou, ani so schvaľovacou, či menovacou funkciou v spojitosti s finančným hospodárením či používaním prostriedkov fondu, nespádajú do oblasti pôsobnosti § 4 zákona o študentskom pôžičkovom fonde. Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu ďalej uviedla, že ako člen Rady fondu bola oprávnená, avšak nie povinná predkladať v rámci výkonu člena Rady fondu rade návrhy a podnety s tým, že nie je adekvátne jej vyčítať, že ŠPF vo svojom archíve neeviduje výstupy vykonaných prác, pričom účelom vykonania prác, ktoré mala pre ŠPF vykonať, nebolo zamestnať ju ako zamestnanca ŠPF, keďže účelom vykonania prác pre ŠPF nebolo získať v ŠPF zamestnanie a prostredníctvom toho si zabezpečiť stály príjem, ale účelom zadaných a vykonaných prác bolo tak zo strany ŠPF, ako i z jej strany zabezpečiť riadne, čo najefektívnejšie fungovanie ŠPF.

Navrhovateľ dňa 15. 05. 2015 doručil odvolaciemu súdu podanie, v ktorom sa vyjadril k výpovedi svedkov U.. Ľ. Š. J. L.. Ľ.D. M., vypočutých v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 51Cpr/2/2013 v skutkovo a právne totožnej veci, ktorí sa vyjadrovali k špecifikácii činností, ktoré vykonávali v rámci funkcie člena Rady Fondu a ktoré vykonávali nad rámec tejto funkcie a založil do spisu zápisnicu z pojednávania konaného dňa 29. 04. 2015, dňa 12. 06. 2015 doručil odvolaciemu súdu vyjadrenie a uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 31. 03. 2015, č. k. 25Co/611/2014 - 332, ktorým bol v celom rozsahu zrušený rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 09. 01. 2014, č. k. 15C/189/2013 - 272, v právnej veci navrhovateľa Fond na podporu vzdelávania c/a U.. U.. Y. U.; dňa 27. 07. 2015 doručil odvolaciemu súdu vyjadrenie a uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 24. 06. 2015, č. k. 24Co/471/2014 - 323, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 05. 03. 2014, č. k. 37C/64/2013 - 192, v právnej veci navrhovateľa Fond na podporu vzdelávania c/a U.. U.. I. B. a zároveň si za každé doručené podanie uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 3 O. s. p. a podľa § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania, nakoľko dospel k záveru, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a odvolaniu navrhovateľa je nutné priznať úspech.

Z návrhu navrhovateľa vyplýva, že sa domáha uložiť odporkyni povinnosť zaplatiť mu istinu 6. 827, 15 eur s 8, 75 % úrokom z omeškania ročne od 14. 12. 2012 na tom skutkovom základe, že jeho právny predchodca, Študentský pôžičkový fond (ďalej „Fond“) a odporkyňa, ako členka Rady fondu od 09. 03. 2010 do 02. 01. 2012, uzavreli absolútne neplatné Dohody o vykonaní práce podľa § 226 Zákonníka práce s tým, že za vykonanú prácu jej boli vyplatené odmeny, ktoré je povinná vydať titulom bezdôvodného obohatenia, keďže členstvo v Rade fondu bolo čestné a z charakteristiky tohto členstva vyplýva, že ak vykonáva člen pre Fond činnosť, nie je oprávnený prijať odmenu za jej výkon.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporkyňou dňa 11.03.2010 dohodu o vykonaní práce, predmetom ktorej bolo rozpracovanie uznesenia Vlády SR 734 zo dňa 14.10.2009 na podmienky Fondu na zasadnutie konané dňa 16.03.2010, pričom za túto prácu jej bola vyplatená odmena vo výške 165,43 eur, dňa 19.04.2010 uzavreli účastníci konania dohodu o vykonaní práce, predmetom ktorej bola príprava návrhu na úpravu sadzobníka poplatkov náhrad od 01.07.2010 a podklady poskytovania pôžičiek pre školský rok 2010/2011 na zasadnutie konané dňa 22.04.2010, za ktorú jej bola vyplatená odmena v sume 165,43 eur, dňa 14.06.2010 dohodu o vykonaní práce, predmetom ktorej bola príprava návrhu na dopracovanie štatútu fondu v súlade s uzneseniami Rady fondu a Dozornej rady a zmenami súvisiacimi so zmenou sadzobníka poplatkov, a to v období od 15.06.2010 do 29.06.2010; za odmenu vo výške 3. 000 eur, dňa 20.10.2010 dohodu o vykonaní práce, predmetom ktorej bola príprava analýzy posúdenia žiadostí o pôžičku v akademickom roku 2010/2011 so zameraním na príslušné školy a študentov študujúcich na zahraničnej vysokej škole s aspektom zvýšenia pôžičky do dvojnásobku zákonnej výšky vzhľadom na výšku školného; za odmenu výške 165,43 eur, dňa 15.12.2010 dohodu, predmetom ktorej bola príprava návrhu na poskytovanie pôžičky v súvislosti s pripravovaným spoplatňovaním vysokoškolského vzdelávania v Českej republike a zvýšenie školného v Anglicku za odmenu vo výške 165,43 eur, dňa 17.12.2010 dohodu o vykonaní práce, predmetom ktorej bola príprava zhodnotenia kritérií priznávania pôžičiek uvedených v zákone o novele súvisiacich zákonov v období od 20.12.2010 do 31.12.2010; odmena vo výške 3. 000 eur s tým, že dňa 29.04.2011 bola odporkyni vyplatená odmena vo výške 165,43 eur, na základe dohody o vykonaní práce.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu, že uzavreté Dohody o vykonaní práce sú absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka, keďže svojim obsahom odporujú § 5 zákona o Študentskom pôžičkovom fonde, nakoľko zamestnanci fondu nemôžu byť členmi Rady Fondu a dozornej rady fondu s tým, že ich neplatnosť odporkyňa výlučne sama nespôsobilá, ale ich neplatnosť spôsobil navrhovateľ, ktorý svojou aktivitou prispel k ich uzavretiu, z dôvodu ktorého (§ 17 ods. 3 Zákonníka práce), nemôže byť odporkyňa ako zamestnancovi navrhovateľa na ujmu, že jej vznikla na základe predmetných dohôd škoda a ak jej vznikla, je povinný ju odporkyňa uhradiť.

Podľa § 3 ods. 1, 9 zák. č. 471/2002 Z. z. o Pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov, (platného do 31.12.2012), najvyšším orgánom fondu je rada fondu, ktorá vykonáva správu fondu a riadi jeho činnosť. Členstvo a funkcie v rade fondu sú čestné.

Podľa § 4 zák. č. 471/2002 Z. z. (zákona platného do 31.12.2012) o Pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov, do pôsobnosti rady fondu patrí najmä, a) rozhodovať o poskytnutí prostriedkov fondu na pôžičky pre jednotlivé krajské úrady, b) schvaľovať Štatút fondu a rokovací poriadok rady fondu, c) schvaľovať rozpočet fondu, d) schvaľovať ročnú účtovnú závierku overenú audítorom, e) schvaľovať výročnú správu o hospodárení a činnosti fondu za predchádzajúci rok, ktorá sa predkladá Národnej rade Slovenskej republiky, f) vymenúvať a odvolávať riaditeľa fondu a určovať jeho mzdu podľa osobitných predpisov.

Podľa § 5 ods. 4 zák. č. 471/2002 Z. z. (zákona platného do 31.12.2012) o Pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov, riaditeľ fondu je zamestnancom fondu. Zamestnanci fondu nesmú byť členmi rady fondu a dozornej rady.

Odvolací súd sa síce stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa, že uzavreté Dohody o vykonaní práce sú absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko sú v priamom rozpore s ust. § 5 ods. 4 zák. č. 471/2002 Z. z., avšak z odôvodnenia napadnutého rozsudku vôbec nie je možné zistiť, ktoré úlohy vykonané odporkyňou a zadané navrhovateľom boli vykonané mimo rozhodovacích a schvaľovacích kompetencií Rady fondu a teda aj mimo čestného výkonu člena Rady fondu, ktorú odporkyňa vykonávala a úvaha, ako k danému záveru prvostupňový súd dospel, v odôvodnení rozsudku absentuje úplne.

Súd prvého stupňa otázku, či predmet jednotlivých Dohôd o vykonaní práce, t. j. či dohodnuté činnosti, ktoré sa odporkyňa na základe uzavretých dohôd zaviazala vykonať, spadajú do pôsobnosti Rady Fondu neposúdil vôbec a to napriek tomu, že pôsobnosť Fondu je demonštratívnym spôsobom upravená v citovanom zákonnom ustanovení § 4 zák. č. 471/2002 Z. z., a úplne opomenul skúmať štatút Fondu, ktorý činnosť a úlohy Fondu upravuje presnejšie.

Odvolaciemu prieskumu nebolo možné podrobiť ani záver prvostupňového súdu, že odporkyňa sa na úkor navrhovateľa bezdôvodne obohatiť nemohla, keďže za dohodnutú odmenu riadne vykonala zadanú pracovnú úlohu, ktorá do výkonu jej čestného členstva v rade Fondu nespádala, nakoľko ako už odvolací súd uviedol vyššie, súd prvého stupňa v tomto smere nevykonala dostatočné dokazovanie, keď sa stotožnil výlučne s tvrdením odporkyne a v konaní vypočutého svedka I. L. S., pričom sa s námietkami navrhovateľa v priebehu celého konania v odôvodnení napadnutého rozsudku nevyšporiadal vôbec.

V konaní nebolo sporným, že odporkyňa bola členkou rady Fondu, t. j. išlo o čestnú funkciu, predstavujúcu pre danú osobu česť, na ktorú sa pri plnení povinností z tejto funkcie je možné spoliehať, sporným nebola ani skutočnosť, že táto funkcia nie je finančne honorovaná, nie je teda možné od nej očakávať žiadny finančný profit, príjem alebo odmenu a preto bolo povinnosťou súdu prvého stupňa preskúmateľným spôsobom odôvodniť záver, že činnosť, ktorú odporkyňa na základe uzavretých Dohôd vykonala, skutočne do pôsobnosti rady fondu ako najvyššieho orgánu fondu, ktorý vykonáva správu fondu a riadi jeho činnosť nespádala, nakoľko v opačnom prípade je akákoľvek činnosť vykonaná odporkyňou, bezodplatná.

Za zmätočný je nutné považovať aj záver súdu prvého stupňa, ku ktorému dospel, keď uviedol, že odporkyňa uzavretím Dohôd o vykonaní práce s právnym predchodcom navrhovateľa nadobudla status zamestnanca, z dôvodu ktorého je na ich vzťah potrebné aplikovať Zákonník práce a na druhej

strane uviedol, že nemohli platne uzatvárať dohody o vykonaní práce, nakoľko by medzi nimi vznikol pracovnoprávny vzťah, čo je v rozpore so zákonom o Pôžičkovom fonde pre začínajúcich pedagógov.

Odvolací súd považuje za nutné uviesť, že nakoľko uzavreté Dohody o vykonaní práce sú absolútne neplatným právnym úkonom, nemohol medzi účastníkmi konania vzniknúť ani platný pracovnoprávny vzťah, ako to konštatoval súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku a odporkyňa status zamestnanca získať nemohla, z dôvodu ktorého sa na ňu ochrana zamestnanca poskytnutá ust. § 17 ods. 3 Zákonníka práce vzťahovať nemôže.

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení totiž jednoznačne vyplýva, že zamestnanci Fondu nesmú byť členmi rady fondu a dozornej rady, t. j. je zakázané, aby zamestnanec Fondu bol zároveň členom rady Fondu a dozornej rady Fondu, a preto žiadny člen Fondu nemohol uzavrieť akúkoľvek zmluvu alebo dohodu podľa Zákonníka práce, a to práve z dôvodu, že ich uzavretím podľa Zákonníka práce, ako je to v posudzovanej veci, keď Dohody o vykonaní práce boli medzi účastníkmi konania uzavreté podľa § 226 Zákonníka práce, by vznikol medzi členmi rady Fondu (odporkyňou) a navrhovateľom pracovnoprávny vzťah, ktorý zákon o pôžičkovom Fonde pre začínajúcich pedagógov priamo vylučuje.

Odvolací súd sa nestotožnil ani so záverom súdu prvého stupňa, že neplatnosť uzavretých dohôd spôsobil práve navrhovateľ a nie samotná odporkyňa, keďže boli uzavreté na základe požiadavky riaditeľa navrhovateľa na zabezpečenie plnenia úloh Fondu, ktorý svojou aktivitou prispel k ich uzavretiu, nakoľko odporkyňa musela mať vedomosť o tom, že ako členka rady Fondu, nemôže byť zároveň jeho zamestnankyňou a za výkon funkcie člena rady Fondu žiadnu odmenu poberať nemôže.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie i postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu jeho procesných práv. O odňatie možnosti konať pred súdom ide vždy, keď súd neumožnil účastníkovi vykonať v priebehu konania práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom, a to najmä právo predniesť (doplniť, či doplňovať) svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky ako i vyjadriť sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci, t. j. právne a skutkovo argumentovať prejednávanú vec.

Pod pojmom spravodlivý súdny proces treba rozumieť i právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd, čl. 1, čl. 17 a čl. 154c Ústavy SR).

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie v čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, príp. iný účastník konania stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec správne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z citovaného ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., teda vyplýva požiadavka, aby odôvodnenie rozsudku obsahovalo okrem iného stručné a výstižné vysvetlenie toho, ktoré skutočnosti mal súd za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, a zároveň potreba premietnuť jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) do záveru o skutkovom stave veci do tzv. do skutkovej vety, ktorý záver stručne a výstižne vyjadruje zistený skutkový stav veci a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie veci.

Nedostatok riadneho a preskúmateľného odôvodnenia súdneho rozhodnutia bráni odvolaciemu súdu zhodnotiť jeho správnosť a postihuje tak konanie pred súdom prvého stupňa vadou podľa § 212 ods. 3 O. s. p., to znamená inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutí je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezodpovedajúcich, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné.

Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvého stupňa sa vyššie uvedenými kritériami dôsledne neriadil, nakoľko napadnuté rozhodnutie zo všetkých relevantných hľadísk presvedčivým spôsobom právne ani vecne neodôvodnil, keďže sa preskúmateľným spôsobom nevysporiadal s argumentáciou navrhovateľa a ním uplatneného nároku, zaťažil konanie vadou, majúcou za následok nepreskúmateľnosť rozsudku, z dôvodu ktorého odvolací súd prvostupňový rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) zrušil a vec mu vrátil podľa § 221 ods. 2 O. s. p. na ďalšie konanie, v ktorom bude povinnosťou prvostupňového súdu riadne zistiť skutkový stav veci (§ 120 ods. 1 O. s. p.), právne relevantným a logickým spôsobom vyhodnotiť všetky dôkazy, ktoré v konaní vyjdú najavo, doplniť dokazovanie vo vyššie uvedenom smere, rozhodnúť v súlade s ust. § 153 ods. 1 O. s. p., a zo zisteného skutkového stavu vyvodiť záver, ktorý je nutné správne a dostatočne odôvodniť v súlade s požiadavkami, vyplývajúcimi z ust. § 157 ods. 2 O. s. p.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa znova o trovách prvostupňového ako aj odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.